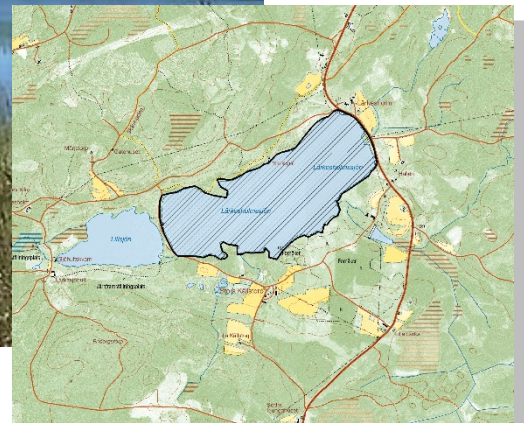
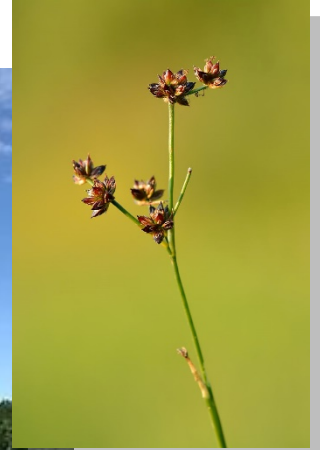

Bevarandeplan för Natura 2000-området Lärkesholmssjön SE0420294

Lärkesholmssjön, foto: Länsstyrelsen Skåne, Strimtag, Foto: Ivar Leidus - Eget arbete, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=27251155>

Grunduppgifter om Lärkesholmssjön

Län: Skåne
Kommun: Örkelljunga
Läge: 4 km öster om Örkelljunga och 3 km söder om Åsljunga
Markägare: Stiftelse
Areal: 77,4 hektar
Skyddsform: Saknas
Bakgrund: pSCI beslutat av Regeringen 2002-01.
SCI fastställt av EU-kommissionen 2004-12.
SAC fastställt av Regeringen 2011-03.
Bevarandeplan fastställd & kungjord av Länsstyrelsen Skåne 2021-12-02 respektive 2021-12-03.
Reviderad: 2021-05

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009) om bevarande av vilda fåglar och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området. I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan *gynnsam bevarandestatus* innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga

populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. Denna bevarandeplan gäller för ett av de områden som berörs av den nationella planen för omprövning av vattenkraft enligt Regeringens beslut (se 11 kap 28§ Miljöbalken). Länsstyrelsen har på uppdrag av Regeringen genomfört en översyn av bevarandeplanen. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter. Vid tillståndsprövning är det viktigt att utnyttja den nya kunskapen som finns i reviderade bevarandeplaner även innan dessa planer har beslutats.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/skane/N2000 eller
telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets hemsida: www.naturvardsverket.se

Innehållsförteckning

ÖVERSIKTSKARTA.....	5
OMRÅDESBESKRIVNING.....	6
INGÅENDE NATURTYPER OCH ARTER ENLIGT NATURA 2000.....	8
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden	9
Bevarandemål.....	9
Målindikatorer.....	11
Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus.....	15
Naturtyper	15
HOTBILD – VAD KAN PÅVERKA NATURA 2000-OMRÅDET NEGATIVT?.....	19
SKYDD OCH BEVARANDEÅTGÄRDER.....	20
Skydd och reglering.....	21
Prioriterade bevarandeåtgärder	22
Restaureringsåtgärder	22
Löpande skötsel	23
Uppföljning	23
REFERENSER.....	23
BILAGOR	24
Bilaga 1, Karta med naturtyper enligt Natura 2000.....	25
Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan.....	26
Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.....	27
Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna.....	28
Bilaga 5, Fördjupad beskrivning av målindikatorerna för sjö, Ävjestrandsjöar (3130).....	30

Områdesbeskrivning

Lärkesholmssjön är en källsjö i ett av Rönne ås större biflöden, Pinnån, och är för skånska förhållanden en rätt stor klarvattensjö. Storleken och karaktären på sjön och områdets kulturhistoriska lämningar gör sjön och dess omgivningar unika i länet. Sjön ligger ca 4 km öster om Örkelljunga och 3 km söder om Åsljunga. Skåneleden har en rast- och övernattningsplats vid sjön.

I Natura 2000-området ingår Lärkesholmssjöns hela yta och större delen av den omgivande strandskogen. Lärkesholmssjön utgör ett övrigt vatten med EU_CD-kod NW624216-134978 och MS_CD-kod WA60828087, och ligger i huvudavrinningsområde Rönne å – SE96000. Sjön ingår som en del i vatten(drags)förekomsten Lärkesholmsån MS_CD: WA22314505 och VISS EU_CD: SE623865-399582. Sjön är grundvattenpåverkad vilket medför att den är kallare än en vanlig ytvattenförekomst. Detta kan påverka vilka fiskarter som kan leva här.

Inom Natura 2000-området är bevarandet och förbättrandet av vattnets status en viktig faktor för områdets skydd. Det finns stora naturvärden i områden runt om sjön, till exempel ett strövområde och gamla tallskogar. Natura 2000-området täcker också in delar av skog längs stranden. Nära sjön finns artrika fuktdrag och alkärr.

Kring Lärkesholmssjön finns omfattande isälvsavlagringar med en skogsklädd huvudås norr om sjön. Vattenförekomstens tillrinningsområde är 34,70 km² stort och domineras till mer än 60 % av barrskog och tillsammans med lövskog uppgår skogsandelen till ca. 75 %. Området utgörs till ca 10 % av jordbruksmark enligt uppgifter från SMHI. Lärkesholmssjön avrinner via sin parsjö, Lillsjön, och Lärkesholmsån till Hjälmjön och Pinnån vid Örkelljunga samhälle som slutligen mynnar i Rönne å. Sjöns karaktär och storlek gör den unik i länet.

I Natura 2000-området uppträder arter som kungsfiskare, forsärla, strömstare, storlom och fiskgjuse m.fl. Vintertid återfinns kungsörn i sjöns närhet och under migration passerar bl.a. flockar med tiotusentals bergfinkar sjön. På land återfinns arter som dvärghäxört, gullpudra, springkorn, gulplister, skogsbräsa och skärmstarr men också smörboll och kransrams. Strimtag har sin enda lokal i Skåne här i området. Skåneleden går längs med sjöns norra strand, och har här också en rast- och övernattningsplats. Norr om Natura 2000-området finns ett strövområde i en svamprik bokskog och sydost om området finns ett av Skånes största och bäst bevarade fossila odlingslandskap.

Lärkesholmssjön har ett medeldjup på 4,5 meter och ett största djup på 8 meter. Sjön är mesotrof sjö med svagt brunfärgat vatten. Sjömorfologin visar en relativt djup sjö med branta strandzoner, inga öar och kort strandlinje i förhållande till sjöyta. Siktdjup är 1,4 m och omsättningstiden är endast 0,3 år. En viktig orsak till försurningskänsligheten är sjöns korta omsättningstid som gör den nederbördskänslig. Anledningen till det begränsade

siktdjupet är att sjön under senare decennier har påverkats av brunifieringen. Brunifieringen innebär att ytvatten blir allt brunare på grund av att organiskt material utlakas och bryts ner till humus.

Vandringsmöjligheterna är dåliga för fisk och vattnet fragmenteras av ett flertal definitiva och partiella vandringshinder i form av dämmen och kraftverk. I den nedre delen av Pinnån förekommer lax och havsvandrande öring, men dessa arter kan inte passera dämnet vid Storamölla, en plats där det fanns ett naturligt definitivt vandringshinder historiskt i form av vattenfall innan människan påverkade platsen. Enbart ål har idag en teoretisk möjlighet att vandra uppströms förbi dämnet vid Storamölla (här sker även ålyngelsamling för utsättning uppströms dämnet vid Storamölla). Antalet vandringshinder i Pinnån försämrar dock den vattenlevande faunans möjligheter att vandra och sprida sig naturligt inom vattensystemet, både i uppströms och nedströms riktning.

Jakten i området är utarrederad. I början av 2000-talet kom vildsvinen att etablera sig i Lärkesholm. Idag utgör vildsvinen det helt dominerande jaktbara viltslaget. Under jaktåret 2018/19 sköts på Lärkesholm 3 älgar (varav 1 kalv), 28 rådjur, 56 vildsvin och 4 rävar.

Karl den XI:s här plundrade och brände Lärkesholms gods vid sjöns östra strand under skånska kriget 1675-79. På uppmaning av biskop Johan Engeström i Lund besökte Carl von Linné Lärkesholms gods på sin skånska resa 1749. Den 25 juli detta år träffade Linné översten vid Kronobergs regemente, baron Liewen, på godset. Denne var en mästare på att utrota vargar och fånga svanar och näktergalar i trakten, något som lär ha imponerat på Linné. Baronen var också en mästare på att utnyttja den sterila ljunngården i området genom att dämna upp marken och skapa en serie dammar, hela 54 st., i vilka karp och rudor (karusser) hölls i odling. Under förutsättning att karparna fick en kubikfamn vatten per individ så nådde de saluförbar storlek på 4-5 år och gav åtminstone en daler silver per styck, en icke föraktlig summa vid denna tid. Dammarna tömdes med jämna mellanrum och sedimenten från dessa användes som jordförbättringsmedel på marken i området. Översten hävdade att dammarna: ”äro mödrar till all åker och äng”. Sjön sänktes år 1892.

En närmare beskrivning av naturtyper och arter finns under rubriken Beskrivning av naturtyper och arter.

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök.

Tabell 1. Lärkesholmssjön naturtyper med arealer och Natura 2000-arter. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
3130, Oligo-mesotrofa sjöar med strandpryl, braxengräs eller annuell vegetation på exponerade stränder (Ävjestrandsjöar)		74,0	74,0
◆9130, Näringsrik bokskog		0,08	0,08
◆9160, Näringsrik ek- eller ek-avenbokskog	0,52	1,0	1,62
<i>Undergrupp 9162 - Näringsrik ek- eller ek-avenbokskog – Ek-hassellund</i>		0,10	
Total areal naturtyper		75,7	
Icke naturtyper			
<i>Utvecklingsmark mot:</i>			
9162, Näringsrik ek- eller ek-avenbokskog – Ek-hassellund		1,2	
Total areal utvecklingsmarker		1,2	
Total områdesareal		77,4	
◆ Regeringen har ännu inte tagit beslut om arealen			

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Art- och habitatdirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de fåglar, naturtyper, Natura 2000-arter och typiska arter som utgjort grund för utpekandet av området. Genom att ha gynnsamt tillstånd bidrar Natura 2000-området till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

Motivering: Storleken och karaktären på sjön och områdets kulturhistoriska lämningar gör sjön och dess omgivning unika i länet. Det finns ett rikt fågelliv i anslutning till sjön med bland annat häckande storlom. Området runt sjön är ett viktigt friluftsområde, t.ex. går Skåneleden längs sjöns norra strand, och här finns även en rast- och övernattningsplats vid stranden.

Bevarandesyftet med Natura 2000-området Lärkesholmssjön är att bevara den oligomesotrofa sjön och de värdefulla strandskogarna och de naturvärden som finns här. Naturtyperna Ävjestrandsjöar (3130) och Näringsrik ekskog (9160) ska uppnå och bevaras i fullgod bevarandestatus. Strimtag som har sin enda lokal i Skåne här ska finnas kvar i området. Alla nedanstående kvalitetsfaktorer (bevarandemål samt de förtydligande målkriterierna) behöver uppfylla minst god status för att området och dess naturtyper ska anses ha gynnsam bevarandestatus.

Bevarandemål

Areal limniska miljöer

Arealen av Ävjestrandsjöar (3130) ska vara minst 74,0 hektar.

Strukturer och funktioner m.m. – limniska miljöer

Ekologisk status och kemisk status:

Vattenförekomsten Lärkesholmsån som Lärkesholmssjön utgör en del av (MS_CD: WA22314505 och VISS EU_CD: SE623865-399582) ska ha minst god ekologisk status och god kemisk status. Undantag görs för bromerade difenyletrar och kvicksilver. Redan idag uppfylls kravet för ekologisk status men inte för kemisk status.

Miljö kvalitetsnormen (MKN) är baserad på förslaget i VISS för cykel 3 (2017-2021) och då ska vattendraget ha god ekologisk status. Den ekologiska statusen har bedömts vara god i cykel 3. Sjön som är ett övrigt vatten har dock inte bedömts separat m.a.p. både ekologisk och kemisk status. Obs att statusen inte får försämrats.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Hydrologisk regim i sjön:

Områdets hydrologi ska vara naturlig och får inte försämrats. Lärkesholmssjöns

vattenecosystem ska vara i balans. Det ska finnas en naturliknande vattenståndsvariation som skapar en variation av strandmiljöer med hög biologisk mångfald och där naturlig säsongsvariation ska upprätthållas. Strandzonen ska präglas av en återkommande störning med periodvis blottlagda stränder och en årlig kortskottsvegetation (t ex vågerosion, bete och isskavning).

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Konnektivitet i sjön och angränsande vattendrag:

Det ska finnas effektiva passager för djur och växter, både land- och vattenlevande till anslutande vattensystem och svämplan.

Vattnet ska ha ett siktdjup och ljusklimat som är förknippat med naturtypen.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Morfologiskt tillstånd i sjön och omgivande vattendrag:

Sjön ska ha en naturlig strandzon och närområde.

Det ska finnas sträckor som präglas av erosion och sedimentation som skapar blottlagd jord/strandzon och strandbrinkar.

Fysikalisk-kemisk kvalitetsfaktor och kemisk status (vattenkvalitet):

Vattenkvantiteten och -kvaliteten i grundvattnet och i ytvattnet ska vara god. Sjöarnas pH-värde ska vara naturligt och ingen försurning ska förekomma. Syrgashalten ska vara god. Halten av näringsämnen ska vara naturligt låg (oligotrof) eller intermediär (mesotrof).

Biologiska kvalitetsfaktorer – Makrofyter, Fisk och bottenfauna:

Det ska i Lärkesholmssjön finnas kortskottsvegetation (t.ex. notblomster, strandpryl och braxengräs) som är vanligt förekommande på lämpligt bottensubstrat. För vattensystemet främmande arter och främmande fiskstammar ska ej introduceras då de riskerar att påverka värden inom Natura 2000-området. Förekommande främmande arter ska ej inverka negativt på artsammansättningen eller variation av arter genom ändrade konkurrensförhållanden, genetik och/eller smittspridning. Det ska finnas förutsättningar för fiskars lek- och uppväxt.

Typiska arter

Typiska/karakteristiska arter av kärlväxter, fåglar, fiskar och kräddjur ska förekomma rikligt och föröka sig. Viktiga processer och strukturer ska förekomma i sådan omfattning att typiska och karakteristiska arter och som är beroende av dessa kan fortleva långsiktigt i området.

Se vilka typiska arter som gäller för områdets naturtyper nedan under målindikatorer.

Areal terrestra miljön

Arealen av Näringsrik ekskog (9160) ska vara minst 0,62 ha, men på sikt när utvecklingsmarken har utvecklat kvalitéer blir arealen 1,82 ha. Arealen av näringsfattig bokskog (9110) ska vara minst 0,08 ha.

Strukturer och funktioner-terrestra miljön

Småskaliga naturliga processer, som t. ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Naturtypernas hydrologi ska vara ostörd. Naturlig hydrologi och grundvattennivåer som skapar markfuktighet och rörligt markvatten ska påverka dynamik och struktur. Lövträd, framför allt ek, ska präglade skogen i hela området utifrån de riktlinjer som finns för naturtypen. Krontäckningen ska variera mellan tätare och glesare beskogad mark. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av områdets lövträd. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas ett buskskikt med olika växtarter. Det ska finnas följande strukturer/substrat: rikligt med gamla träd, liggande död ved och stubbar, stående döda eller döende träd, gamla träd med grov bark, skador, håligheter, mulm eller döda delar och gamla hävdpräglade träd. Det ska finnas rikligt med träd med hackspettsbohål. Solexponerade, varma och vindskyddade miljöer och strukturer ska utgöra ett påtagligt inslag genom en mosaik av/variation mellan täta resp. öppna och glest beskogade delar, samt bryn, i hela området. Blommande örter, buskar och träd ska utgöra ett dominerande inslag i hela området. Gran, buskar och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området. Igenväxningsvegetation ska inte tillåtas förekomma i botten-, fält- eller buskskiktet. Det ska finnas många typiska arter inom främst följande grupper: insekter, lavar och svampar.

Typiska arter

Typiska arter ska förekomma i livskraftiga populationer inom Natura 2000-området.

Målindikatorer**Areal**

Se arealer under bevarandemålen.

Strukturer och funktioner

Ävjestrandsjöar (3130) eller Oligo-mesotrofa sjöar med strandpryl, braxengräs eller annuell vegetation på exponerade stränder (3130)

Ekologisk status och kemisk status:

Vattenförekomsten Lärkesholmsån som Lärkesholmssjön utgör en del av (MS_CD: WA22314505 och VISS EU_CD: SE623865-399582) ska ha minst god ekologisk status och god kemisk status. Undantag görs för bromerade difenyletrar och kvicksilver. Redan idag uppfylls kravet för ekologisk status men inte för kemisk status.

Miljö kvalitetsnormen (MKN) är baserad på förslaget i VISS för cykel 3 och då ska vattendraget ha god ekologisk status. Den ekologiska statusen har bedömts vara god i cykel 3. Sjön som är ett övrigt vatten har dock inte bedömts separat m.a.p. både ekologisk och kemisk status. Obs att statusen inte får försämrats.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Hydrologisk regim i sjön:

- För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn hydrologisk regim i sjön motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna vattenståndsvariation, avvikelser i vinter- och sommarvattenstånd, vattenståndets förändringstakt i enlighet med vattenförvaltningens bedömningsgrunder.
- Sjön ska så långt möjligt ha naturliga vattenståndsvariationer. Flödesregleringen ska uppfylla hög status enligt Hydromorfologiska bedömningsgrunder.
- De hydrologiska förhållandena ska på sikt vara ostörda. Hydrologin bevaras ostörd och den interna dynamiken få utvecklas fritt. Den långsiktiga förekomsten av habitatet ska säkerställas genom en hög grundvattennivå med god vattenkvalitet, utan tillförsel av näringsämnen.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Konnektivitet i sjön:

- För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn konnektiviteten i sjön motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna långsgående konnektivitet och konnektivitet till närområde och svämplan i enlighet med vattenförvaltningens bedömningsgrunder
- Regleringen av sjön ska begränsas, både innanför och utanför området.
- Inga vandringshinder ska finnas, varken innanför eller utanför området.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Morfologiskt tillstånd i sjön och omgivande vattendrag:

- Inom Natura 2000-området ska sjön och omgivande vattendrag i största möjliga utsträckning vara naturligt eller naturliknande med avseende på förändring i sjöars planform, bottensubstrat, strukturer på det grunda vattenområdet, närområdet runt sjön samt svämplanets strukturer och funktioner runt sjön.
- Inga exploateringsåtgärder i form av anläggning av byggnader, bryggor etc. får genomföras.
- Det ska finnas sträckor som präglas av erosion och sedimentation som skapar blottlagd jord/strandzon och strandbrinkar.
- Mängden träd i kantzonen får inte minska över tid inom Natura 2000-området.

Fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer och kemisk status (vattenkvalitet):

- För vattenförekomsten ska vattenkvaliteten motsvara minst god status med avseende på kvalitetsfaktor för näringsämnen, siktdjup, syrgas samt försurning i enlighet med vattenförvaltningens bedömningsgrunder.
- Vattenkemiskt är sjöarna oligo-mesotrofa (näringsfattiga – svagt näringsrika) med

en totalfosforhalt normalt < 25 µg/l P/l (måttligt höga halter) och med en vattenfärg normalt < 60 mg Pt/l (måttligt färgat vatten). Lärkesholmssjön har en totalfosforhalt på 18 µg/l P/l. Vattenfärgen är inte mätt.

- Vattnets pH ska vanligtvis ligga mellan 5-7 i naturtypen, men av hänsyn till flodpärlmusslans miljökrav ska pH inte understiga 6,2. Flodpärlmussla är en art som finns i Rönneåns vattensystem och framförallt i tillrinnande vatten norrifrån dock inte i Pinnån och Lärkesholmssjön idag.
- För vattenförekomsten får inte vattenkvaliteten försämrats över tid.
- För vattenförekomsten behöver vattenuttagen och dess påverkan på grundvattentillförseln och vattentillgången i ån undersökas och åtgärdas. Vid bevattning undviks erosion från finkornig sand i största möjliga mån.
- För vattenförekomsten ska vattnet vara opåverkat av främmande ämnen som är giftiga eller hormonstörande
- Naturtypen Ävjestrandsjöar (3130) är extra känsliga för ändringar i grundvattennivå samt ändring av grundvattnets kemiska egenskaper och temperatur.

Biologiska kvalitetsfaktorer – Fisk och bottenfauna, makrofyter:

- För vattensystemet främmande arter och främmande fiskstammar ska inte introduceras om de riskerar att påverka värden i Natura 2000-området. Förekommande främmande arter ska inte inverka negativt på artsammansättningen eller variation av arter genom ändrade konkurrensförhållanden, genetik och/eller smittspridning
- Antalet för naturtypen typiska arter ska öka i sjön.
- Örtvattensvegetation får normalt inte täcka mer än 20 % av naturtypens yta eller 50 % av strandlängden.
- Det ska finnas förutsättningar för fiskars lek- och uppväxt.

Näringsrik ekskog (9160)

- Krontäckningen ska vara 50 - 100 %.
- Ek eller avenbok, tillsammans eller var för sig, ska utgöra minst 50 % av grundytan.
- Grov död ved (grövre än 50 cm i diameter) skall finnas kontinuerligt i form av lågor, torrakor, döda stående träd, träd med döda grenar och högstubbar och volymen död ved ska i genomsnitt uppgå till minst 20 m³/hektar för att området ska kunna upprätthålla långsiktigt livskraftiga populationer av flera rödlistade arter
- Antalet grova ädellövträd med en minimiålder på 150 år uppgår till mer än 3 st/ha.
- Ett rikt buskskikt ska finnas.

- Föryngringar av ek ska förekomma i ekskogen. Olikåldrighet i bestånden eftersträvas. Minst 5 st yngre ersättningsträd av ek/ ha ska finnas.
- Efterträdare till grova och vidkroniga ekar ska finnas, vara frihuggna och finnas i nära anslutning till befintliga vidkroniga, gamla ekar för att tillgodose rödlistade arter i området med livsmiljö med kontinuitet.
- Minst 20 m³ död ved/ha ska finnas, varav 10 m³/ha är grövre än 30 cm i diameter
- Gran ska inte förekomma i naturtyperna.

Näringsfattig bokskog (9110)

- Krontäckningen ska vara 50 - 100 %.
- Bok och avenbok ska utgöra minst 50 % av grundytan.
- Grov död ved (grövre än 50 cm i diameter) skall finnas kontinuerligt i form av lågor, torrakor, döda stående träd, träd med döda grenar och högstubbar och volymen död ved ska i genomsnitt uppgå till minst 20 m³/hektar för att området ska kunna upprätthålla långsiktigt livskraftiga populationer av flera rödlistade arter
- Antalet grova ädellövträd med en minimiålder på 150 år uppgår till mer än 1 st/ha.
- Föryngringar av bok ska förekomma i bokridån. Olikåldrighet i bestånden eftersträvas. Minst 2 st yngre ersättningsträd av ek/ ha ska finnas.
- Efterträdare till grova bokar ska finnas.
- Minst 20 m³ död ved/ha ska finnas, varav 10 m³/ha är grövre än 30 cm i diameter.
- Gran ska inte förekomma i stora antal.

Typiska arter

För naturtypen Ävjestrandsjöar (3130) ska det finnas minst 2 typiska arter i genomsnitt per provyta. De typiska arter som finns inom Natura 2000-området Lärkesholmssjön är: siklöja, drillsnäppa, fiskgjuse, fisktärna, storlom, dysäv, notblomster, nålsäv, strandpyrl, strandranunkel och styvt braxengräs. Dessa arter ska föryngra sig inom området.

För naturtypen Näringsrik ekskog (9160, 9162) ska det finnas minst 2 typiska/karaktäristiska arter i genomsnitt per provyta. De typiska och karaktäristiska arter som finns inom Natura 2000-området Lärkesholmssjön är: avenbok, ek, gulplister, brödmärgsticka och lind. Dessa arter ska föryngra sig inom området.

För naturtypen näringsfattig bokskog (9110) ska det finnas minst 1 typisk/karaktäristisk art i genomsnitt per provyta. De typiska och karaktäristiska arter som finns inom Natura 2000-området Lärkesholmssjön är: liljekonvalj (K), ekorrhär (K) och blåbär (K).

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus

Naturtyper

Ävjestrandsjöar (3130)

Sjön som rymms inom Natura 2000-området heter Lärkesholmssjön och har en total areal på cirka 74 hektar. Vattenförekomstens tillrinningsområde är 34,70 km² stort och domineras till mer än 60 % av barrskog och tillsammans med lövskog uppgår skogsandelen till ca. 75 %. Området utgörs till ca 10 % av jordbruksmark enligt uppgifter från SMHI.

Sjön ligger i anslutning till Lärkesholmsån som rinner vidare till Hjälmjön som har sitt utflöde i Pinnån, ett större biflöde till Rönne ås huvudfåra, i Rönne ås huvudavrinningsområde. Lärkesholmssjön utgör i nuläget ingen enskild ytvattenförekomst utan klassas som övrigt vatten, sjö (MS CD: WA60828087, VISS EU CD: NW624216-134978), men ingår i den preliminära vattenförekomsten Lärkesholmsån: Hjälmjön-Lärkesholmssjön in (MS CD: WA22314505, VISS EU CD: SE623865-39958).

Sjön är mesotrof med ett svagt brunfärgat vatten. Sjömorfologin visar en relativt djup sjö med branta strandzoner, inga öar och en kort strandlinje i förhållande till sjöyta. Enligt SMHI's register över Sveriges sänkta och torrlagda sjöar sänktes Lärkesholmssjön år 1892 (SMHI Arkivnummer Tåssjö 171). Sjön har nu ett medeldjup på cirka 4,5 meter och största djup på cirka 8 meter.

Enligt länsstyrelsens bedömning riskerar tillståndspliktig vattenverksamhet för kraftproduktion och annan tillståndspliktig vattenverksamhet i nedströms belägen vattenförekomst orsaka en bristande konnektivitet, vilket kan påverka möjligheterna att nå uppsatta bevarandemål negativt.

Hela sjöns yta är utpekad som naturtyp Oligo-mesotrofa stillastående vatten med vegetation av strandpryl och braxengräs eller annuell vegetation på exponerade stränder (3130), även kallade Ävjestrandsjöar. Under 1980-talet fanns en gles till tät bård av bladvass som kantade sjön med inslag av bland annat topplösa, knappsäv, sjösäv, styvt braxengräs, gul näckros, vass, vattenklöver, vit näckros, sjöfräken och notblomster. På somliga platser var vegetationen mer starrdominerad. Nära stranden fanns flera partier dominerade av strandpryl, löktåg, svärdsilja, strandranunkel och ältranunkel, samt på dyiga ställen småsileshår och dybläddra. Äldre fynd av grovslinke finns i sjön, men inga fynd har gjorts efter 1941. Notblomster förekom rikligt och bildade ett 3-10 m brett bälte runt stora delar av sjön fram till åtminstone 1980-talet. Strandpryl var vanlig längs strandkanten. Flytbladsvegetationen var sparsam med vit och gul näckros samt gäddnate. Makrofyter har även inventerats 2003 av Länsstyrelsen och även om arterna finns kvar så har till exempel populationerna av notblomster, styvt braxengräs och strandpryl minskat i

antal. Antalet arter av flytblads- och undervattensväxter klassades som ganska artrikt med 11 arter.

Den måttliga mängd kväve som förekommer samt den höga brunifieringen i sjön är troligtvis orsaken till den övergödningssproblematik som finns i sjön. Möjliga källor till kväve i sjöns närområde är enskilda avlopp och skogsbruk. Vissa åtgärder inom skogsbruk förvärrar även brunifieringen i sjön. Samtidigt har den slembildande algen gubbslem *Gonyostemum semens* ökat och är numera dominerande i växtplanktonsamhället. Tidigare fanns plankton som t.ex. *Ceratium hirundinella*, *Aulacoseira sp.*, *Cyclotella sp.* samt *Aulacoseira alpingena*.

I Lärkesholmssjön växer den rödlistade arten strimståg (VU) som har sin enda lokal i Skåne här. Förutom i Lärkesholmssjön finns strimståg i Sverige endast på två lokaler i Halland. Fynd av arten finns längs sjöns östra strand. Strimståg är en konkurrenssvag växt som trivs i konstant fuktiga miljöer. Att arten har överlevt i sjön kan bero på att platsen den växer på står under vatten under vinterhalvåret. Isbildningen kan då hjälpa till att förhindra att ett slutet vegetationstäckes bildas. Klimatförändringar som leder fram till ett varmare klimat och därmed isfria vintrar är därför ett stort potentiellt hot mot artens överlevnad i både sjön och Sverige.

Bottenfaunan i Lärkesholmssjön är artrik, men vissa år har färre arter påträffats. Många artgrupper förekommer såsom snäckor, musslor, iglar, dagsländor (10 arter), trollsländor, bäckvattenbaggar, nattsländor (11 arter) och tvåvingar. Många av arterna i sjön är försurningskänsliga, och deras förekomst är ett bevis för att sjön är relativt opåverkad av både försurning och föroreningar. Av försurningskänsliga arter kan nämnas dagsländorna *Ephemera vulgata*, *Caenis spp.* och *Proclleon bifidum*. Den sistnämnda arten är ovanlig i Skåne. En population av signalkräfta finns i sjön, det är troligt att de har inplanterats illegalt från början. Natura 2000-arten bred paljettdykare (1082) har även påträffats i Lillsjön strax utanför Natura 2000-områdets gränser vid ett tillfälle 2005, men är inte utpekad som art för Lärkesholmssjön.

Den för naturtypen typiska fiskarten siklöja förekommer i Lärkesholmssjön. Detta trots att sjön inte är så djup (siklöjan är annars en typisk art för djupa, klara och näringsfattiga sjöar). Övriga fiskarter är bland annat abborre, braxen, gädda, sarv, mört och ål men det finns även ett bestånd av karp. Fiskerätten i Lärkesholmssjön och Lillsjön innehas av von Reiserska Stiftelsen. Fisket efter karp utarrenderas medan övrigt fiske är förbehållet stiftelsens hyresgäster och arrendatorer. Ål (akut hotad enligt rödlistan 2020) påträffades i Lärkesholmssjön under 1980- och 1990-talet, men efter 1993 har inga återfynd inrapporterats. Det kan dock inte uteslutas att arten fortfarande förekommer i sjön.

Lärkesholmssjön är annars känd som en viktig fågelokal, speciellt för rastande fåglar. Det finns ett rikt fågelliv i anslutning till sjön med bl.a. häckande drillsnäppa, kricka, grågås, gräsand, häger, knipa och tofsvipa. Häckande storlom fanns i området fram till 1970-talet, men i senare tid har bara sporadiska besök i sjön gjorts av individer från den närliggande

Värnsjön. Länsstyrelsen föreslog 2015 att området också blev SPA-område inom fågeldirektivet, ännu har inget beslut tagits av Regeringen.

Konnektiviteten i den nedströms belägna vattenförekomsten Pinnån: Rönne å-Hjälmsjön (MS CD: WA27985066, VISS EU CD: SE623444-133589) har dock bedömts till dålig status på grund av att vattenförekomsten fragmenteras av ett flertal definitiva och partiella vandringshinder i form av dämmen och kraftverk. I den nedre delen av Pinnån förekommer lax och havsvandrande öring, men dessa arter kan inte passera dämnet vid Storamölla, en plats där det fanns ett naturligt definitivt vandringshinder historiskt i form av vattenfall innan människan påverkade platsen. Enbart ål har idag en teoretisk möjlighet att vandra uppströms förbi dämnet vid Storamölla (här sker även ålyngelsamling för utsättning uppströms dämnet vid Storamölla). Antalet vandringshinder i Pinnån försämrar dock den vattenlevande faunans möjligheter att vandra och sprida sig naturligt inom vattensystemet, både i uppströms och nedströms riktning.

Enligt vattenförvaltningens bedömningsgrunder uppvisar Lärkesholmssjön god status, dels utifrån biologiska kvalitetsfaktorerna *Växtplankton* (som bedöms till god status baserat på parametern klorofyll a) och *Bottenfauna* (som bedöms till god status baserat på parametern ASPT - ekologisk kvalitet), dels utifrån fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorerna *Näringsämnen* (som bedöms till hög status baserat på uppmätta halter av näringsämnen), *Ljusförhållande* (som bedöms till hög status baserat på uppmätt siktdjup) och *Försurning* (som bedöms till god status delta-pH).

Eftersom Lärkesholmssjön är en referenssjö genomförs biologisk och vattenkemisk uppföljning regelbundet. Under hela mätperioden (1983–2017) har siktdjupet minskat (medelsiktdjupet 1,9 meter, vilket är dåligt), pH ligger i intervallet 6,22 - 7,01, Syrgashalten i vattnet är god. Vattenfärgen har ökat d.v.s. försämrats samtidigt som koncentrationerna av totalfosfor och totalkväve varit relativt oförändrade på låga nivåer (medelvärde för perioden 2013-2017 på 13 µg TP/L). Det försämrade ljusförhållanden skulle således kunna förklaras av brunifieringen, en process som pågår i många svenska vattensystem och som innebär att ytvattnet blir brunare på grund av att organiskt material utlakas och bryts ner till humus. Den observerade förändringen av sjöns makrofytsamhälle mellan 1980-talet och 2000-talet skulle således kunna förklaras helt eller delvis av brunifieringens effekter.

På grund av brunifiering och bristfällig konnektivitet som leder till problem för att kunna sprida arter till den nedströms belägna vattenförekomsten bedöms naturtypen ha icke fullgod bevarandestatus. Bedömningen är baserad på data från VISS och Sjödatabasen. Bevarandestatusen har inte ändrats genom åren det varit Natura 2000-område, men definitionen har bytt namn från god bevarandestatus till icke fullgod bevarandestatus, dock är betydelsen densamma och åtgärder krävs för att få fullgod bevarandestatus.

Näringsrik ekskog (9160)

Naturtypen Näringsrik ekskog (9160) finns längs sjöns södra kant och i ett litet område vid sjöns norra kant nära Lärkesholm. Den del av naturtypen som finns vid sjöns södra strand är en max 20 meter bred skogsremsa mellan sjön och en öppen betesmark. Naturtypen är en del av betesmarken, och djuren rör sig in bland träden för att beta i strandkanten. Det dominerande trädslaget är ek, och dessa är delvis vidkroniga pga. det ljusinsläpp som förekommer i kanterna till sjön och betesmarken. Det finns också ask, avenbok och lind. Intill Lärkesholmssjöns nordöstra spets finns ett flertal åldriga lövträd, bl a flera grova ekar där matt pricklav *Arthonia pruinata* har påträffats.

Den långa gränsen och smala ytan gör att naturtypen är mycket utsatt för en kanteffekt från omgivande miljöer, vilket på sikt kan skada naturtypens naturvärden. Att den dessutom ligger mellan en betesmark och en sjö gör att den också kan vara utsatt för näringspåverkan från betesmarken genom urlakning av näring mot sjön, men denna påverkan är troligtvis begränsad då den aktuella betesmarken inte aktivt har gödslats sedan 1970-talet.

Arter i ekskogen utgörs av dvärghäxört, bokkantlav, brödmärgsticka, cinnoberspindling, grå landplanarie, koralltaggsvamp, korallticka, kortskaftad parasitpik, liljekonvalj, gullpudra, springkorn, gulplister, skogsbräsma, skärmstarr, smörboll och storrams. Den mindre ytan av naturtypen vid sjöns norra strand har utöver förekomsten av ek även inslag av hassel. Ett rikt fågelliv finns också i skogarna runt sjön med arter som spillkråka, mindre hackspett, grönsångare, entita, sävsparv och hornuggla.

Längs stranden vid sjöns östra vik finns utvecklingsmark mot naturtypen, och denna yta kommer förhoppningsvis att på sikt utvecklas till Näringsrik ekskog (9160).

Den dominerande naturtypen i området är Ävjestrandsjöar (3130), och det är denna naturtyp som är bäst undersökt i området. Den Näringsrika ekskogen (9160) är i jämförelse dåligt undersökt, och har utpekats i området vid ett senare tillfälle än sjön. Pga. det dåliga kunskapsunderlaget är det svårt att bedöma naturtypens status. Därför kommer naturtypen klassas som icke fullgod fram till dess att mer kunskap framkommer.

Näringsfattig bokskog (9110)

Längs med den västra kanten av sjön finns en liten randskog med bok och inslag av björk, ek och tall. Träden står på kanten till slutningen ner till Lärkesholmssjön och en liten sandstrand. En del träd är senvuxna och torrakor och annan död ved finns i beståndet. Arter som liljekonvalj, ekorrhör, blåbär och kruståtel finns. En grusväg går i beståndets västra kant. En del grova träd förekommer. Ek dominerar i övrigt i området. Naturtypen klassas som icke fullgod då arealen är väldigt liten och inte kan utvecklas åt något håll.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Nedan redovisas exempel på åtgärder som riskerar att påverka utpekade naturvärden negativt. För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas.

De största hoten för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

Sjön

- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning, vattenuttag, rensning, muddring (och uppläggning av muddermassor) eller breddning av diken/vattendrag.
- Reglering av sjöns vattennivå resulterar i sänkta eller höjda, och oftast utjämnade, vattenståndsamplituder vilket kan leda till ökad igenväxning och andra "eutrofieringssymptom", försumpning eller erosion i strandlinjen. Vattenreglering har en stor negativ effekt på populationen av strimtgåg, fiskgjuse och storlom. Dämnet vid Storamölla hindrar fisken att vandra uppströms i Pinnån.
- Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvaliteten genom t.ex. utsläpp av föroreningar, gifter, färgade substanser och hormoner/hormonliknande ämnen i vattendrag och limniska miljöer, ökad brunifiering, ökad tillförsel av kvicksilver, försurning och eutrofiering. Brunifiering av vattnet är ett påtagligt hot i området.
- Försämrade förutsättningar för undervattensvegetation, fiskar och evertebrater på grund av vattenkvalitetspåverkan (humus, grumlighet, eutrofierande ämnen mm) och förändrade vegetationsförhållanden mm.
- Syrebrist på sjöns botten.
- Läckage av näringsämnen från omkringliggande jordbruksmark kan påskynda eutrofiering (övergödning). Antropogen näringstillförsel eutrofierar sjön och leder till algbloomingar och syrefattiga sediment som då kan börja läcka fosfor och ge en intern fosforbelastning i sjön. Ökad näringsbelastning har en stor negativ effekt på populationen av strimtgåg.
- Igenväxning av sjön, både på vattenytan och under ytan. Utbredning av vass på bekostnad av öppen sjöyta och övriga vattenväxter. Utbredningen av vass- och långskottsväxter kan förändra livsförutsättningarna för sjöarnas korts-kottsväxter negativt. Igenväxning har en stor negativ effekt på populationen av strimtgåg.
- Kraftiga mänskliga avverkningar av vass- och långskottsväxter kan resultera i ökad växtplanktonbiomassa och algbloomingar vilka kan riskera att negativt förändra livsförutsättningarna för sjöns korts-kottsväxter.
- Vattenuttag under lågflödesperioder kan innebära kraftigt sänkta vattennivåer, temperaturhöjning och syrgasbrist.

- Fiske som är ensidigt mot vissa arter eller som är för hårt i förhållande till sjöns naturliga produktionsförmåga ändrar konkurrensförhållandena och kan påverka artsammansättningen.
- Utsättning av främmande arter, eller fiskstammar kan ändra konkurrensförhållanden, sprida smitta och/ eller orsaka genetisk kontaminering.
- Spridning av främmande invasiva arter, t.ex. sjögull, vattenpest eller signalkräfta. Signalkräfta förekommer i dagsläget i sjön.

Omgivningarna runt sjön

- Avverkning av sjöns strandskog kan försämra sjöns vattenkvalitet. Fiskjusen hotas av brist på lämpliga plattkronade träd för deras bobyggande.
- Intensiv växtodling i strandzonen ökar risken för erosion samt läckage av växtnäring och bekämpningsmedel.
- Upphörd hävd och/eller skogsplantering på anslutande betesmarker ökar igenväxningstakten i strandzonen vilket skulle påverka den strandnära vattenvegetation negativt.
- Bearbetning av de naturliga strandzonerna kan negativt påverka livsförutsättningarna för biotopens flora och fauna.
- Gödsling eller annan tillförsel av näringsämnen i omkringliggande områden (t.ex. gödsling, kalkning, kväveläckage från omgivande marker, spridning av rötslam, stötdofodring m.m.) som skadar mark och vegetation från annan källa än från betande djur.
- Användning av bekämpningsmedel och kemikalier inom områdets gränser eller i de omkringliggande bebyggelserna, skogarna och åkrarna.
- Nedfall av luftföroreningar och luftburet kväve. Luftföroreningar kan även leda till försurning.
- Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet, i objektet eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt. Flera högt och måttlig trafikerade vägar (kategori A och B), som saltas, går genom olika delar av förekomsten och riskerar påverka vattenkvaliteten. Sårbarheten är hög.
- Störningar från friluftsliv (sportfiske, bad, båtsport) kan försämra kläckningsframgången genom att storlommen tillfälligt lämnar boet varvid äggen lämnas tillgängliga för predatorer eller utsätts för höga eller låga (letala) temperaturer. Svallvågor från motorbåtar kan medföra att äggen spolats ur bona.

Skydd och bevarandeåtgärder

Bevarandeåtgärderna består av nuvarande och eventuella planerade skydd, restaureringsåtgärder, som vanligtvis är större engångsåtgärder, och löpande skötsel, som inte är engångsåtgärder och som behöver göras löpande.

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27 - 29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av art-och habitatdirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan man ville undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten.

På grund av att fornlämningar finns i området måste alla åtgärder som skulle kunna ha en inverkan på dessa först samrådats med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne. Det är också kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne som avgör om en åtgärd bedöms påverka eller inte påverka en fornlämning. Exempel är åtgärder så som slyuppdragning eller markberedning.

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken. Om skötseln av ett Natura 2000-område orsakar merkostnader för en markägare eller arrendator kan ersättning eventuellt fås, till exempel miljöersättning för betesmarker. Markägaren kan även skriva skötselavtal med Länsstyrelsen.

Markägare kan eventuellt få rätt till ersättning om **tillstånd inte kan ges** och Natura 2000 innebär avsevärda begränsningar i pågående markanvändning inom den berörda delen av fastigheten. Ersättning ges dock inte i alla fall t.ex. inte om man blivit nekad att uppföra byggnationer inom Natura 2000-områden. Om skog ska ersättas vill Naturvårdsverket att all skog inom Natura 2000-området ersätts samtidigt så att inte Natura 2000-området har ersatts i vissa delar och inte i andra. Miljöersättning inom betesmarker anses också vara en form av ersättning.

Skydd och reglering

Natura 2000-området Lärkesholmssjön har inget områdesskydd utöver Natura 2000-statusen. Lärkesholmssjön ingår i det förbud mot markavvattning som finns i Skåne.

Skogen i naturtypen Näringsrik ekskog (9160) längs områdets södra strand och delvis i den mindre ytan på den norra stranden är av Skogsstyrelsen klassad som Objekt med

naturvärden. Motsvarande ytor längs sjöns södra strand är med i Ängs- och betesmarksinventeringen.

Hela sjön omfattas av strandskydd. Runt hela sjön utom vid den östra stranden är strandskyddet utökat upp till 300 meter.

Sjön är utpekad i miljömålsunderlag som regionalt särskilt värdefullt vatten och som ett värdefullt tätortsnära rekreativsområde. Lärkesholmssjön är en populär badsjö. Sjön är en regional referenssjö sedan 1984.

Uppströms sjöns inlopp vid Vångamöllan finns Lärkesholms dikningsföretag från 1932.

Länsstyrelsen anser inte att de nödvändiga bevarandeåtgärderna är reglerade. Enligt de riktlinjer som finns för Natura 2000-områden kommer objektet att läggas in som ett DOS-objekt (Digitalt områdesskydd) så att området utreds vidare för framtida skydd i form av naturreservat eller naturvårdsavtal. Detta innebär inte att området automatiskt blir naturreservat utan en sådan process sker separat och helt efter markägarens vilja.

Prioriterade bevarandeåtgärder

De prioriterade bevarandeåtgärderna är att motverka brunifieringen i sjön. Dessa processer är i dag de största hoten mot naturtypernas bevarande. Eftersom Länsstyrelsen anser att nödvändiga bevarandeåtgärder inte är reglerade i dagsläget är det även prioriterat att förbättra sjöns skydd och reglering genom exempelvis en naturreservatsbildning.

Restaureringsåtgärder

- Åtgärder för att motverka brunifieringen i sjön har högst prioritet. Orsakerna till brunifieringen och algen gubbslems fullständiga dominans bland algerna i sjön behöver kartläggas. Sjön kantas av lövträd så brunifieringen orsakas inte av strandnära barrträd. Därför bör vattendrag som mynnar i sjön undersökas för att utreda orsaken till utvecklingen.
- Vattenförekomsten kan vara påverkad av dagvatten från större väg. Väg E4 går nära sjön. Ämnen som Fluoranten och Benso(a)pyrene kan ha bidragit till övergödningen.
- Minskade utsläpp från enskilda avlopp.
- Ökad rening vid reningsverk.
- Se över industrier och andra verksamheter i avrinningsområdet.
- Sjön är sänkt sedan 1892. Man bör utreda hydrologiskt möjligheten att höja sjön till en viss del och se hur landskapet runt omkring skulle påverkas av en sådan höjning.
- Lärkesholmssjön bör bli en egen vattenförekomst, istället för ett övrigt vatten som utgör del av vattendragsförekomst.

- Förbättrad och framförallt förnyad kunskap om limniska arter (bottenfauna, fisk (senaste nätprovfiske 2012), vattenväxter etc) inom Natura 2000-området Lärkesholmssjön behöver tas fram. Lärkesholmssjön är en regional referenssjö och ingår i Skånes Länsprogram för regional miljöövervakning 2021–2026, Delprogram Vattenkvalitet i sjöar (tidsserier), i vilket vattenkemi och växtplankton undersöks. Sjön undersöks även inom kalkeffektuppföljningen. Eventuellt skulle en dokumentation av hela vattendraget (dvs även delarna utanför N2000-området) med hjälp av den nya biotopkarteringsmetoden med fokus på hydromorfologi vara intressant.

Löpande skötsel

- Fortsatt strandbete där detta sker idag. Strandbete är positivt för den strandnära vegetationen i sjön.
- Löpande insatser för att avverka vass- och långskottsvegetation om behovet uppstår.
- Strimtag lever på blottad, näringsfattig mark, där denna konkurrenssvaga art trivs bäst. Växtplatsen i Skåne, på stranden vid Lärkesholmssjön, står under vinterhalvåret under vatten. Isbildning kan där hjälpa till att hålla stranden öppen och förhindra att ett slutet vegetationstäck utvecklas. Vid milda vintrar kan framtagande av blottad sand bidra till artens fortlevnad.

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Referenser

- Artdatabankens Artfaktablad (1992-2001) för de rödlistade arterna inom området.
- Artdatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne Län om rödlistade arter, GIS-skikt. Ekologgruppen i Landskrona AB, *Lärkesholmssjön. Redovisning från Sjödatabasen*. 2012-10-09. Länsstyrelsen Skåne.
- Havs- och vattenmyndigheten. 2019. Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten. Havs och vattenmyndighetens författningssamling. HVMFS 2019:25.
- Länsstyrelsen i Skåne Län. 2012. Lärkesholmssjön - Redovisning från Sjödatabasen 2012-10-09.
- Löfroth M. (ed.) 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*. Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets förlag.
- Nationellt Register över Sjöprovfiske – NORS. 2000. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Institutionen för akvatiska resurser. <http://www.slu.se/sjoprovfiskedatabasen> [2017-11-21].

- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. *Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål*. Lund
- Sandsten H. 2003. Vattenväxter i skånska sjöar. En jämförelse mellan 1970-talet och 2002. Skåne i utveckling 2003:31, Länsstyrelsen i Skåne län.
- SGU:s vägledning: <http://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/grundvatten-i-planeringen/grundvattenberoende-ekosystem/>
- Skogsstyrelsen, *Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog*. Skogsstyrelsen. 2000.
- Skogsvårdsstyrelsen 1995-11-08. Nyckelbiotopsinventeringen.
- Sveriges geologiska undersökning. 2016. Bilaga. Vägledningsmaterial över vilka Natura 2000-naturtyper som är känsliga för grundvattenpåverkan. SGU.
- VISS- Vatteninformationssystem Sverige. Lärkesholmssjön.
<http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA60828087> [2021-03-26]
- Von Reiserska stiftelsens hemsida; [von Reiserska Stiftelsen och Lärkesholms gods \(2021-03-25\)](#)
- Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1 Näringsrik ekskog,
Naturvårdsverket 2012. NV-04493-11.
- Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1 Ävjestrandsjöar,
Naturvårdsverket 2011. NV-04493-11.
- Örkelljungas kommuns hemsida: <https://www.orkelljunga.se/16/uppleva-och-gora/se-och-gora/sevardheter/larkesholm-gods.html>

Bilagor

1. Karta med naturtyper enligt Natura 2000
2. Naturtypskoder för kartan
3. Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.
4. Rödlistade och hotade arter
5. Fördjupad beskrivning av målindikatorerna- Påverkansanalys

---

Upprättad av Länsstyrelsen Skåne

Planförfattare: Lars Collvin

Senast reviderad 2021-05-20 av Marie Björkander

Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan

Natura 2000-naturtyper

- 3130 – Oligo-mesotrofa sjöar med strandpryl, braxengräs eller annuell vegetation på exponerade stränder. (Åvjestrandsjöar)
- 9130 – Näringsfattig bokskog
- 9160 – Näringsrik ek- eller ek-avenbokskog
- 9162 – Näringsrik ek- eller ek-avenbokskog – Ek-hassellund

Icke-naturtyper

- 905 – Lövblandad barrskog (30-70% löv)
- 907 – Ädellövskog (>70% löv och >50% ädellöv)
- 909 – Lövsumpskog (lövskog på blöt mark)
- 1950 – Icke Natura -strand
- 6910 – Öppen kultiverad gräsmark
- 6915 – Fuktäng
- 9905 – Lövblandad barrskog
- 9907 – Ädellövskog
- 9908 – Triviallövskog med ädellövsinslag
- 9925 – Ickenaturaskog på fuktig- blöt mark

Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar

Diametergräns för grova träd per trädslag. Trädens diameter mäts vid brösthöjd.

Ek och bok	80 cm
Alm och ask	60 cm
Övriga ädellövträd	50 cm
Sälg	40 cm
Rönn	30 cm
Övriga triviala lövträd	50 cm
Tall och gran	70 cm

Ungefärlig nedre **åldersgräns för gamla träd per trädslag.** Med "gamla träd" avses biologiskt gamla träd med en annan epifytflora, insektsfauna, barkstruktur och/eller stamform som avviker från yngre vuxna träd. Trädens grovlek är inte alltid en säker indikator på ett trädets ålder, då träd i vissa miljöer kan vara senvuxna.

Triviallövträd	100 år
Gran	120 år
Tall	150 år
Ek	200 år
Bok	150 år
Övriga ädellövträd	150 år

Bedömning av den **totala mängden död ved** (stående + liggande).

Lite	< 5 m ³ /ha
Måttligt	5 – 15 m ³ /ha
Rikligt	15 – 40 m ³ /ha
Mycket rikligt	> 40 m ³ /ha

Bedömning av den **totala mängden gamla träd** och **totala mängden grova träd.**

Saknas	Inga grova/gamla träd upptäckta
Enstaka	< 2/ha
Tämligen allmän	2 – 10/ha
Allmänt - rikligt	> 10/ha

Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna

Rödlistade arter enligt artdatabankens rödlista 2015 placeras i olika hotkategorier beroende på risk för utdöende i vilt tillstånd inom olika tidsperspektiv. Arter med extremt/mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en mycket nära/nära framtid placeras i kategorin CR (Critically endangered; akut hotad) resp. EN (Endangered; starkt hotad). Arter som löper stor risk för utdöende i ett medellångt tidsperspektiv placeras i kategorin VU (Vulnerable; sårbar). Arter som bedöms ligga nära kategorin VU men inte uppfyller alla kriterier placeras i kategorin NT (Near Threatened; missgynnad). Arter som numera är livskraftiga men som tidigare varit hotade placeras i LC. F= fridlyst art, DD= kunskapsbrist, Ågp= art som har eller ska få ett nationellt åtgärdsprogram för hotade arter, B2, B4 & B5 hänvisar till resp. bilaga i art- och habitatdirektivet.

Naturtyp/Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/Annan fakta
Grod- och kräldjur	Skogsödla	<i>Zootoca vivipara</i>	F
	Vanlig snok	<i>Natrix natrix</i>	F
Kärlväxter	Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	EN
	Brunag	<i>Rhynchospora fusca</i>	NT
	Flotagräs	<i>Sparganium gramineum</i>	VU
	Liljekonvalj	<i>Convallaria majalis</i>	F
	Sjötåtel	<i>Deschampsia setacea</i>	VU
	Strimtgåg	<i>Juncus foliosus</i>	VU
	Svärdslilja	<i>Iris pseudacorus</i>	F
	Sydnäckros	<i>Nymphaea alba</i>	F
	Vit näckros (aggregat)	<i>Nymphaea alba agg.</i>	F
	Åsljungabjörnbär	<i>Rubus scissoides</i>	NT
Lavar	Bokkantlav	<i>Lecanora glabrata</i>	NT
	Kortskaftad parasitpik	<i>Sphinctrina turbinata</i>	VU
Fåglar	Backsvala	<i>Riparia riparia</i>	F, NT
	Bivråk (födösökande)	<i>Pernis apivorus</i>	F, LC
	Drillsnäppa	<i>Actitis hypoleucos</i>	NT
	Entita	<i>Poecile palustris</i>	NT
	Ejder (rastande)	<i>Somateria mollissima</i>	F, EN

Naturtyp/Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/Annan fakta
Fåglar	Gråtrut (rastande)	<i>Larus argentatus</i>	F, VU
	Gröngöling	<i>Picus viridis</i>	F, NT
	Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	NT
	Hornuggla	<i>Asio otus</i>	NT
	Hussvala	<i>Delichon urbicum</i>	F, VU
	Kentsk tärna (rastande)	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	F, VU
	Kricka	<i>Anas crecca</i>	VU
	Kungsfiskare (observerad)	<i>Alcedo atthis</i>	F, VU
	Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	F, VU
	Mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	F, NT
	Nötkråka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	F, NT
	Silltrut (rastande)	<i>Larus fuscus</i>	F, NT
	Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	F, NT
	Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	F, VU
	Stjärtand (rastande)	<i>Anas acuta</i>	F, VU
	Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	NT
	Sävsparv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	F, VU
	Tofsvipa	<i>Vanellus vanellus</i>	VU
Fisk	Ål (inga fynd efter 1993)	<i>Anguilla anguilla</i>	CR
	Siklöja	<i>Coregonus albula morphotype albula</i>	F
Ringmaskar och planarier	Grå landplanarie	<i>Microplana terrestris</i>	DD
Skalbaggar	Bred paljettdykare	<i>Graphoderus bilineatus</i>	F, B2
Storsvampar	Brödmärgsticka	<i>Perenniporia medulla-panis</i>	NT
	Cinnoberspindling	<i>Cortinarius cinnabarinus</i>	NT
	Koralltaggvamp	<i>Hericium coralloides</i>	NT
	Korallticka	<i>Grifola frondosa</i>	NT

Bilaga 5, Fördjupad beskrivning av målindikatorerna för sjö, Ävjestrandsjöar (3130)

I denna bilaga presenteras målindikatorer med motivering för naturtyper och arter med limnisk anknytning där målindikatorn formulerats med koppling till vattenförvaltningen inom Natura 2000-området Lärkesholmssjön (SCI) SE0420294. Beslutad MKN förvaltningscykel 2 (2010-2016) och förslag förvaltningscykel 3 (2017-2021).

Lärkesholmssjön utgör i nuläget ingen ytvattenförekomst utan klassas som övrigt vatten, sjö.

Naturtyp	Målindikator	Motiv till målindikatorn
	Naturtyp 3130	
Naturtyp 3130	<i>Ekologisk status och kemisk status:</i>	
	Vattenförekomsten Lärkesholmsån som Lärkesholmssjön utgör en del av (MS_CD: WA22314505 och VISS EU_CD: SE623865-399582) ska ha minst god ekologisk status och god kemisk status. Undantag görs för bromerade difenyletrar och kvicksilver. Redan idag uppfylls kravet för ekologisk status men inte för kemisk status. Miljökvalitetsnormen (MKN) är baserade på enligt förslaget i VISS för cykel 3 (2017-2021) och då ska vattendraget ha god ekologisk status. Den ekologiska statusen har bedömts vara god i cykel 3. Sjön som är ett övrigt vatten har dock inte bedömts separat m.a.p. både ekologisk och kemisk status. Obs att statusen inte får försämrats.	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	<i>Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Hydrologisk regim i sjön:</i>	
	För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn hydrologisk regim i sjön motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna vattenståndsvariation, avvikelser i vinter- och sommarvattenstånd, vattenståndets förändringstakt i enlighet med vattenförvaltningens bedömningsgrunder.	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.

Naturtyp	Målindikator	Motiv till målindikatorn
<i>Naturtyp 3130</i>	Sjön ska så långt möjligt ha naturliga vattenståndsvariationer. Flödesregleringen ska uppfylla klass 1 enligt Hydromorfologiska bedömningsgrunder.	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	De hydrologiska förhållandena ska på sikt vara ostörda. Hydrologin bevaras ostörd och den interna dynamiken få utvecklas fritt. Den långsiktiga förekomsten av habitatet ska säkerställas genom en hög grundvattennivå med god vattenkvalitet, utan tillförsel av näringsämnen.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom det kan finnas tillståndsgivna verksamheter som redan medför en påverkan på grundvattennivån i området.
	<i>Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Konnektivitet i sjö</i>	
	För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn konnektiviteten i sjö motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna långsgående konnektivitet och konnektivitet till närområde och svämplan i enlighet med vattenförvaltningens bedömningsgrunder.	För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn konnektiviteten i sjö motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna långsgående konnektivitet och konnektivitet till närområde och svämplan i enlighet med vattenförvaltningens bedömningsgrunder.
	Regleringen av sjön ska begränsas, både innanför och utanför området.	Regleringen av sjön ska begränsas, både innanför och utanför området.
	Inga vandringshinder ska finnas, varken innanför och utanför området.	Inga vandringshinder ska finnas, varken innanför och utanför området.
	<i>Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Morfologiskt tillstånd i sjön och omgivande vattendrag:</i>	
	Inom Natura 2000-området ska sjön och omgivande vattendrag i största möjliga utsträckning vara naturligt eller naturliknande med avseende på förändring i sjöars planform, bottensubstrat, strukturer på det grunda vattenområdet, närområdet runt sjön samt svämplanets strukturer och funktioner runt sjön.	Inom Natura 2000-området ska sjön och omgivande vattendrag i största möjliga utsträckning vara naturligt eller naturliknande med avseende på förändring i sjöars planform, bottensubstrat, strukturer på det grunda vattenområdet, närområdet runt sjön samt svämplanets strukturer och funktioner runt sjön.

Naturtyp	Målindikator	Motiv till målindikatorn
Naturtyp 3130	Inga exploateringsåtgärder i form av anläggning av byggnader, bryggor etc. får genomföras.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom det kan finnas tillståndsgivna verksamheter och andra värden som redan medför en påverkan på sjöns hydromorfologi i området.
	Det ska finnas sträckor som präglas av erosion och sedimentation som skapar blottlagd jord/strandzon och strandbrinkar.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom det kan finnas tillståndsgivna verksamheter och andra värden som redan medför en påverkan på sjöns hydromorfologi i området.
	Mängden träd i kantzonen får inte minska över tid inom Natura 2000-området.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom parametern inte alltid kan bedömas vid statusklassning på grund av kunskapsbrist.
	<i>Biologiska kvalitetsfaktorer – Fisk och bottenfauna, makrofyter:</i>	
	För vattensystemet främmande arter och främmande fiskstammar ska inte introduceras om de riskerar att påverka värden i Natura 2000-området. Förekommande främmande arter ska inte inverka negativt på artsammansättningen eller variation av arter genom ändrade konkurrensförhållanden, genetik och/eller smittspridning.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom det tidigare kan ha skett tillståndsgivna utsättningar av för vattensystemet främmande arter och/eller främmande fiskstammar som redan medför en påverkan på fisksamhälle och/eller bottenfauna i området.
	Antalet för naturtypen typiska arter ska öka i sjön.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom makrofyterna i området har funnit i stor mängd tidigare men nu minskat.
	Örtvattensvegetation får täcka upp till 20 % av naturtypens yta eller 50 % av strandlängden.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom makrofyterna i området har funnit i stor mängd tidigare men nu minskat.

Naturtyp	Målindikator	Motiv till målindikatorn
Naturtyp 3130	<i>Fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer och kemisk status (vattenkvalitet):</i>	
	För vattenförekomsten ska vattenkvaliteten ska motsvara minst god status med avseende på kvalitetsfaktor för näringsämnen, siktdjup, syrgas samt försurning enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).	Målindikatorn är formulerad för att bättre bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	Vattenkemiskt är sjöarna oligo-mesotrofa (näringsfattiga – svagt näringsrika) med en totalfosforhalt normalt < 25 µg/l P/l (måttligt höga halter) och med en vattenfärg normalt < 60 mg Pt/l (måttligt färgat vatten). Lärkesholmssjön har en totalfosforhalt på 18 µg/l P/l. Vattenfärgen är inte mätt.	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	Vattnets pH ska vanligtvis ligga mellan 5-7 i naturtypen, men av hänsyn till flodpärlmusslans miljökrav ska pH inte understiga 6,2.	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	För vattenförekomsten får vattenkvaliteten inte försämrans över tid.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom parametern inte alltid kan bedömas vid statusklassning på grund av kunskapsbrist.
	Vattenuttagen och dess påverkan på grundvattentillförseln och vattentillgången i ån behöver undersökas och åtgärdas. Vid bevattning undviks erosion från finkornig sand i största möjliga mån.	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	Vattnet skall vara opåverkat av främmande ämnen som är giftiga eller hormonstörande.	Målindikatorn formulerades som ett icke-försämringskrav eftersom parametern inte alltid kan bedömas vid statusklassning på grund av kunskapsbrist.

Naturtyp	Målindikator	Motiv till målindikatorn
<i>Naturtyp 3130</i>	Naturtypen Ävjestrandsjöar (3130) är extra känsliga för ändringar i grundvattennivå samt ändring av grundvattnets kemiska egenskaper och temperatur.	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.

Bevarandeplanen för Lärkesholmssjön

Syftet med Natura 2000-området Lärkesholmssjön i Örkeljunga kommun är att bevara den oligo-mesotrofa sjön och de värdefulla strandskogarna och de naturvärden som finns här. Naturtyperna Ävjestrandsjöar (3130) och Näringsrik ekskog (9160) ska uppnå och bevaras i fullgod bevarandestatus. Strimtag som har sin enda lokal i Skåne här, ska finnas kvar i området.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas naturtyper och arter i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de fyra kriterierna areal, ekologiska strukturer & funktioner, typiska arter samt Natura 2000-arter (Arter i habitatdirektivets bilaga 2), beskrivning av området samt beskrivning av varje naturtyp och/eller art, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus samt vad som kan påverka Natura 2000-området negativt. Den innehåller även information om vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000-området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane